

Imię i nazwisko doktora: Anna Kalarus	
Tytuł rozprawy doktorskiej: Możliwości stymulacji przez muzykę procesu uczenia się dzieci w młodszym wieku szkolnym	
Promotor: Prof. dr Jerzy Kurcz	
Recenzenci: Prof. dr hab. Zofia Konaszekiewicz Dr hab. Ewa Zwolińska, prof. UKW	
Data publicznej obrony: 04.07.2006	Data nadania stopnia: 11.07.2006
<p>Charakterystyka rozprawy doktorskiej:</p> <p>Przedmiotem rozprawy doktorskiej była możliwość zastosowania muzyki jako akustycznego tła stymulującego proces dydaktyczny na poziomie wczesnoszkolnym.</p> <p>Zasadniczym celem badań była empiryczna weryfikacja informacji w literaturze oraz własnych przemyśleń, dotyczących roli muzyki jako stymulatora procesu uczenia się i nauczania. Aby rozwiązać problemy badawcze i zweryfikować postawione hipotezy posłużono się metodą eksperymentu pedagogicznego oraz metodą sondażu diagnostycznego. Metoda eksperymentu prowadzona była techniką grup równoległych według kanonu jedynej różnicy J.S.Milla, z pomiarem początkowym i końcowym. Badania przeprowadzono w dwóch etapach, pierwszy miał charakter pilotażowy. Łącznie przebadano 113 uczniów klasy drugiej szkoły podstawowej. Część eksperymentalna dotyczyła oddziaływania czynnika eksperymentalnego, które stanowiło tło muzyczne, towarzyszące zajęciom j.polskiego, matematyki i środowiska społeczno- przyrodniczego w klasie eksperymentalnej przez cały rok szkolny. Na tło muzyczne składały się kompozycje barokowe, tzw. koncert pasywny, a także kompozycje z okresu klasycznego i romantycznego, tzw. koncert aktywny w strukturze formalnej ABA.</p> <p>Stosowanie wyżej wymienionej muzyki na zajęciach było zgodne z założeniami metody bułgarskiego psychiatry i pedagoga Georgija Łozanowa, autora sugestopedii. Niezwykle efekty, jakie osiągnęli jego uczniowie w przyswajaniu wiedzy nie były wyłącznie zasługą muzycznego tła, zwanego background music, ale również pozytywnych sugestii. Wymienione elementy, ujęte wspólnie w tzw. cykl sugestopedyczny zainicjowały szereg poszukiwań w zakresie alternatywnych metod nauczania. Przeniesienie wprost tej metody do rzeczywistości szkolnej nie było możliwe, w jej ramach pozostała możliwość sprawdzenia, czy zastosowanie jedynie samej muzyki, jako elementu środowiska akustycznego w tradycyjnej szkole przyniesie pozytywne efekty w zakresie uczenia się- nauczania. Nie tylko prace G. Łozanowa i jego następców, ale także publikacje z zakresu psychologii Roberta B. Zajonca, traktujące o emocjach i procesach poznawczych zainspirowały mnie do zaprojektowania i przeprowadzenia badań.</p> <p>Badania, które były przedmiotem pracy doktorskiej dotyczyły wpływu tła muzycznego na zapamiętywanie i oraz kształtowanie postawy twórczej. Zastosowanymi w pracy narzędziami badawczymi były testy i sprawdziany pamięci krótko i długotrwałej oraz testy badające twórczość werbalną (test Władysława Puśleckiego) i niewerbalną (test graficzny Klausego Urbana). Uzyskane wyniki poddano analizie statystycznej, główną metodą była analiza wariancji ANOVA z czynnikiem międzygrupowym oraz czynnikiem powtarzanych pomiarów, z analizą efektów głównych oraz interakcji. Wyniki z zakresu pamięci potwierdzają hipotezę. W przypadku twórczości niewerbalnej nie zauważono pozytywnego</p>	

oddziaływania muzycznego tła, na badaną umiejętność. Zdecydowane potwierdzenie hipotezy uzyskano w zadaniach mierzących zdolności umysłowe typu dywergencyjnego.

W większości pozytywnie zweryfikowane hipotezy były inspiracją do podjęcia próby scharakteryzowania muzyki zastosowanej w badaniach z punktu widzenia zawartych w niej znaczeń akustycznych, emocjonalnych i estetycznych.

Wyniki zostały przedstawione na konferencjach i sympozjach naukowych w krajowych i zagranicznych.

Tabela została przygotowana przez autora rozprawy

Kalarus Anna

Możliwości stymulacji przez muzykę procesu uczenia się dzieci w młodszym wieku szkolnym

Promotor: Prof. dr hab. Jerzy Kurcz

Recenzenci: Prof. dr hab. Zofia Konaszkiewicz, Dr hab. Ewa Zwolińska, prof. UKW

04.07.2006

11.07.2006

?